

PREZENTACJA

31 maj 2002 r.

Do wszystkich członków JMV i Opiekunów Duchowych Stowarzyszenia.

Droży Bracia i Siostry !

Łaska Pana Naszego niech zawsze będzie z Wami !

Niezmiernie się cieszę, że mogę przedstawić Wam ten nowy dokument zatytułowany „Rola i zadania Opiekunów Duchowych JMV”.

Dokument ten zrodził się w związku z prośbą, jaką przedstawiło wielu Dyrektorów Krajowych i innych Opiekunów uczestniczących w Pierwszym Międzynarodowym Zgromadzeniu JMV, które miało miejsce w Rzymie w sierpniu 2000 r. Od tamtej chwili komisja, w skład której weszli: Ks.Benjamin Romo, Ks.Jesus Maria Lusarreta, Ks.Pedro Castillo, S.Pilar Ramo i Eburne Urdampilleta, cierpliwie i starannie prowadziła pracę nad dokumentem, który przeszedł wiele poprawek. W trakcie tych przygotowań starano się zasięgnąć opinii Dyrektorów Krajowych i członków Międzynarodowej Rady. Na ostatnim spotkaniu naszej Rady, które miało miejsce 25 i 26 maja 2002 r. zatwierdzony został tekst końcowy dokumentu. Jak widać, przedstawiono tu portret Opiekuna Duchowego, swego rodzaju definicję jego misji, niektóre cechy pedagogicznego stylu zalecanego w Stowarzyszeniu, listę konkretnych funkcji Opiekuna oraz rozdział dotyczący niektórych kwestii praktycznych.

Z całego serca polecam ten dokument do przestudiowania i do użytku wszystkim Dyrektorom Krajowym, jak również wszystkim Księżom Misjonarzom, Siostrom Miłosierdzia, a także innym kapłanom, siostrom i osobom świeckim, pełniącym w Stowarzyszeniu posługę Opiekuna Duchowego. Pragnę wyrazić głęboką wdzięczność Wam wszystkim, którzy pełnicie tę funkcję. Od samego początku istnienia Stowarzyszenia (ponad 150 lat) wasza rola miała ogromną wagę. Proszę Boga, aby każdemu z Was udzielił głębokiego udziału w Swojej Mądrości i Miłości. Poprzez Wasz hojny wkład Chrystus Pan zlewał zawsze obfite łaski na członków Stowarzyszenia i ufam, że nadal będzie to czynił.

Wasz brat w Świętym Wincentym,
Robert P. Maloney, C.M.
Przełożony Generalny

SPIS TREŚCI

Prezentacja.....	1
Wprowadzenie.....	3
I. Podstawowe zasady towarzyszenia w JMV.....	4
1. Towarzyszenie według św. Wincentego.....	4
2. Towarzyszenie w tradycji Stowarzyszenia.....	4
3. Jak obecnie rozumiemy pojęcie „Opiekuna Duchowego”.....	5
4. Kto może zostać Opiekunem Duchowym w JMV ?.....	6
5. Pedagogika towarzyszenia w JMV.....	7
II. Osoba Opiekuna w JMV.....	8
III. Misja Opiekuna w JMV.....	10
1. Animowanie.....	10
2. Towarzyszenie.....	11
3. Wychowywanie.....	12
4. Kierowanie.....	12
5. Promowanie jedności.....	13
IV. Konkretnie działania Opiekuna Duchowego JMV.....	13
V. Kilka aspektów praktycznych.....	15
VI. Nominacje i zadania administracyjne Opiekunów w JMV.....	17

Wprowadzenie

Na początku trzeciego tysiąclecia chrześcijaństwa, Rodzina Wincentyńska coraz wyraźniej dostrzega potrzebę postawienia na młodzież, w duchu wierności swoim korzeniom i charyzmatowi. Środowisko młodzieży stało się dla Kościoła pilnym wezwaniem, nowym „terenem misyjnym” domagającym się uwagi, a który dla członków Rodziny św. Wincenego jawi się jako najwłaściwsze miejsce dla realizacji właściwego im powołania do służby i ewangelizacji. Z drugiej strony, życiową konieczność stanowi przekazanie pochodni wiary oraz charyzmatu nowym pokoleniom, aby w Kościele mógł trwać ewangelizacyjny i misyjny styl Świętego Wincenego a Paulo i św. Ludwiki de Marillac.

Dlatego też uważamy, że towarzyszenie naszym wincentyńskim grupom młodzieżowym nabiera pierwszorzędного znaczenia. Jest to autentyczne „ministerium” w Kościele – posługa, poprzez którą można przeżywać wincentyńskie powołanie. Posługa ta wymaga nie tylko dobrze przygotowania czy dysponowania odpowiednimi środkami, lecz przede wszystkim ogromnej dozy miłości, dyspozycyjności czasowej, zatroskania, uwagi, bliskości, serdeczności... aby móc ześrodkować młodych na dwumianie miłości: Chrystus – Ubodzy, Ubodzy – Chrystus. Do tego zaproszeni są wszyscy ci, którzy towarzyszą młodym osobom oraz grupom JMV, podobnie jak Chrystus towarzyszył uczniom z Emaus. Im to właśnie pragniemy przedstawić te proste wskazówki odnośnie ich roli i zadań w Stowarzyszeniu. Dyrektor Generalny chce odpowiedzieć w ten sposób na prośbę Radnych (Opiekunów Duchowych), którzy byli obecni na Pierwszym Międzynarodowym Zgromadzeniu JMV w Rzymie oraz dać wytyczne dla realizacji tej posługi, wychodząc od wspólnych kryteriów i wcześniejszego wzajemnego dzielenia się. Aby te wskazówki mogły osiągnąć zamierzony cel, zapraszamy wszystkich Opiekunów do odczytania ich w kontekście sytuacji Stowarzyszenia w danym kraju i twórczej adaptacji ich do istniejących warunków.

I. Podstawowe zasady towarzyszenia w JMV

1. Towarzyszenie według św. Wincentego

Św. Wincenty a Paulo nie tylko sam był pierwszym opiekunem duchowym Bractw Miłosierdzia, które założył, ale w zredagowanych przez siebie regulaminach potrafił w jasny sposób zdefiniować rolę dobrego Opiekuna Duchowego. On sam był założycielem oraz inicjatorem, ale nigdy przewodniczącym. Bractwa miały być świeckie, a ich autonomia, zgodnie z mentalnością epoki, miała podlegać autorytetowi proboszcza. Zarząd miał być wybierany poprzez głosowanie spośród członków bractwa. Zasadniczym jego zadaniem, jako opiekuna, miało być czuwanie nad tym, aby bractwo pozostało wierne pierwotnej idei, dla której powstało.

Św. Wincenty, jako duchowy opiekun założonych przez siebie stowarzyszeń miłosierdzia, wywierał wpływ, dokonywał oceny, pobudzał, hamował, ożywiał, na drodze bliskiego kontaktu, dzielenia się swoją wiarą i swoim z troskaniem o Ubogich, poprzez własny autorytet moralny. Był on animatorem, który planował, doradzał, asystował i pomagał, nie ograniczając przy tym twórczych inicjatyw członków Bractwa. Przedstawiał on im w pełni ewangeliczne propozycje, aby móc stawić czoło ubóstwu w danym miejscu, praktykując zorganizowane i systematyczne miłosierdzie. Św. Wincenty umiał także ubogacić swój własny sposób patrzenia na duchowość i apostołstwo w trakcie spotkań, jakie w swoim życiu miał z Ubogimi i osobami świeckimi – współuczestnikami jego działalności. Nie tylko ich uczył i towarzyszył im, ale też uczył się od nich i pozwalał się im ewangelizować.

2. Towarzyszenie w tradycji Stowarzyszenia

Stowarzyszenie Wincentyńskiej Młodzieży Maryjnej zrodziło się z Objawień w 1830 roku na wyraźne polecenie, jakie dała Maryja św. Katarzynie Laboure, swojej powiernicy. Ksiądz Aladel, Misjonarz św. Wincentego a Paulo, który był spowiednikiem św. Katarzyny, jako pierwszy gorliwie przyłożył się do dzieła towarzyszenia powstającym grupom aż do chwili, w której Stolica Apostolska powierzyła ich animację oraz zarząd Przełożonemu Generalnemu Zgromadzenia Misji i Sióstr Miłosierdzia.

Już w pierwszych podręcznikach pojawiają się pojęcia „Dyrektora” i „Dyrektorki” Córek Maryi Niepokalanej, którymi zwykle bywali jeden z Księży ze Zgromadzenia Misji oraz Siostra Miłosierdzia, sprawująca w danym momencie urząd przełożonej zakładu, przy którym grupa działała. Oni to wyrażali zgodę na przyjęcie aspirantek, przewodniczyli spotkaniom i posiedzeniom Rady, poddawali tematy do dyskusji, wysłuchiwali opinii innych członków Rady, organizowali formację i przewodniczyli w wyborach. Razem z wicedyrektorką, przewodniczącą, asystentkami i radnymi, tworzyli oni Radę lokalną, która kierowała Stowarzyszeniem i jej przewodniczyli. Wybitną rolę, dopełniającą się z funkcją Dyrektora, spełniała ta Siostra Miłosierdzia, która była „motorem” grupy, najbliższą osobą, która w duchu wincentyńskim wprowadzała dziewczęta w Stowarzyszenie, prowadziła je i animowała. W pełnieniu tej funkcji pomagały niektóre osoby świeckie. Grupy chłopiące – Synowie Maryi Niepokalanej, funkcjonowały w podobny sposób.

W ośrodkach, które nie należały do żadnej ze wspólnot wincentyńskich, funkcję towarzyszenia mógł spełniać także kapłan świecki, siostra zakonna lub osoba świecka, ale zawsze po uzyskaniu zgody proboszcza lub kapelana oraz osoby zarządzającej dziełem. Z biegiem czasu, a zwłaszcza w trakcie posoborowej odnowy Stowarzyszenia, postać Dyrektora i Dyrektorki stopniowo ustąpiła miejsca obecnej funkcji „Opiekuna Duchowego”, pozwalając na coraz większy wkład osobom konsekrowanym oraz świeckim.

3. Jak obecnie rozumiemy pojęcie „Opiekuna Duchowego”

4. Kto może zostać Opiekunem Duchowym w JMV ?

Opiekunem duchowym ośrodka lokalnego czy grupy JMV może być każdy dorosły chrześcijanin o dojrzałej wierze i ugruntowanych przekonaniach, który przeżywając głęboko charyzmat wincentyński decyduje się na zaangażowanie w ewangelizację młodzieży. Ten wybór staje się dla niego uprzywilejowanym, niekoniecznie jedynym, miejscem realizacji własnego powołania.

Historycznie rola ta przypadała głównie członkom Zgromadzenia Misji i Sióstr Miłosierdzia, ale towarzyszenie danemu ośrodkowi lub grupie może zostać powierzone innemu duszpasterzowi, członkowi jakiegoś zgromadzenia zakonnego czy też dorosłej osobie świeckiej, jeżeli tylko spełniają oni warunki wcześniej przedstawione, uzyskują zgodę od właściwych władz (z punktu widzenia terytorialnego) dla danego centrum czy też grupy i będą podążać drogą nakreśloną Statutami Międzynarodowymi i Krajowymi.

Przeważnie preferowani są członkowie jednego z dwóch Zgromadzeń założonych przez św. Wincentego, ze względu na ich znajomość ducha i charyzmatu wincentyńskiego, wspólnego z naszym Stowarzyszeniem. Dzisiaj rola ta może być powierzona osobie dorosłej, która ukończywszy swoją formację w JMV, odczyta Boże wezwanie do spełniania, w imieniu Kościoła, posługi towarzyszenia w procesie wychowania młodzieży w wierze. Mogłaby nawiązać się w tej dziedzinie współpraca między dorosłymi członkami Stowarzyszenia a młodzieżą w tych krajach, gdzie istnieją takie osoby.

5. Pedagogika towarzyszenia w JMV

W naszej posłudze, sposób wykonywania czynności jest równie ważny jak to, co czynimy. Określony styl relacji pomiędzy młodzieżą i Opiekunem Duchowym nazywamy pedagogiką. Jeśli chodzi o towarzyszenie w JMV stawiamy na:

- *Pedagogikę doświadczenia i udziału* : „wychodzi od” i „odpowiada na” dążenia, potrzeby i rzeczywistość, jaką przeżywa młodzież, a które odkrywamy poprzez osobisty i stały z nimi kontakt. Podsycia ona zdolność wiary, rozwija wiarę we własne siły, poczucie zaufania do innych i do grupy, zachęca do pełnego i aktywnego uczestnictwa, docenia osobisty wkład tak, że wspólne dzieło jest wynikiem wysiłków wszystkich członków. W ten sposób wszyscy, Opiekunowie i młodzi członkowie Stowarzyszenia, przeżywają braterskie spotkanie, które ubogaca i ewangelizuje obie strony.
- *Pedagogikę spotkania* : zakłada ona wyjście naprzeciw młodemu człowiekowi, jego szukanie. Na wzór Jezusa opiekun zbliża się do młodego człowieka, wysłuchuje go, towarzyszy mu, oddaje mu swoje życie i pozwala mu podążać jego własną drogą, w pełnej wolności.

Przeciwstawiając się królującemu indywidualizmowi społeczeństwa post-modernistycznego, w Stowarzyszeniu Młodzieży Maryjnej obie-ramy drogę spotkania z drugim człowiekiem (przyjaźń, życie w grupie, praca w zespole, w duchu wspólnoty). Jest to pedagogiczny sposób na wyjście z własnego, zamkniętego świata i osiągnięcie nowego sposobu nawiązywania relacji; na zintegrowanie się ze wspólną chrześcijańską poprzez życie w niej i głoszenie wartości Królestwa.

- *Pedagogikę promującą udział młodzieży* w różnych dziedzinach: młodzi ludzie powinni być twórcami i bohaterami własnej historii. Stowarzyszenie należy do młodych i jest dla nich. W Stowarzyszeniu powinni oni czuć się protagonistami, a nie widzami. Wymaga to od Opiekuna odrzucenia postawy paternistycznej, nauczania się powierzania zadań, promowania współodpowiedzialności oraz wprowadzania młodych w rolę przywództwa, prowadzenia grupy, w celu osiągnięcia zdrowej autonomii, zgodnie z dyrektywami Rady Generalnej. Ze strony młodych ludzi wymaga to również uszanowania struktury Stowarzyszenia, które od początku było animowane przez Księży Misjonarzy oraz Siostry Miłosierdzia tak, by mogli działać w jedności z opiekunami w atmosferze braterskiej współpracy.
- *Pedagogika służby, która przemienia*: formacja w JMV ma za cel jedność wiary i życia, wyzwalając proces zmian, które przejawiają się nie tylko poprzez konkretne postawy czy konkretne gesty solidarności z Ubogimi, lecz również poprzez trwałe zaangażowanie w budowanie nowego modelu społeczeństwa. Dlatego w JMV pragniemy wychowywać do miłosierdzia opartego na autopromocji, która owocuje sprawiedliwością, aby młodzi przeżywali swoją wiarę nie tylko poprzez zaangażowanie ewangelizacyjne i misyjne, ale również w jej wymiarze społecznym i politycznym, ukazując naszą wyraźną opcję na rzecz najuboższych.

Te cztery kierunki pedagogiczne powinny przenikać wszelkie wysiłki Opiekunów Duchowych na rzecz wychowywania do dorosłego życia chrześcijańskiego i pobudzania duchowego, formacyjnego, apostołskiego oraz liczbowego wzrostu Stowarzyszenia. Powinny również uwidaczniać się we wszystkich ich pracach: na spotkaniach grupy, zebraniach, zgromadzeniach, w chwilach modlitwy i celebracji, na spotkaniach formacyjnych, w działalności apostołskiej, podczas wizyt, w publikacjach itd. Postawy te wymagają od osoby towarzyszącej mło-

dzieży ciągłej nauki cierpliwości powiązanej z nadzieją oraz wielkiego szacunku wobec praw kierujących rozwojem młodych ludzi.

II. Osoba Opiekuna w JMV

Zadanie towarzyszenia duchowego młodzieży wymaga od osoby realizującej tę posługę ciągłego jej rozwoju jako człowieka, jako chrześcijanina i jako duchowego spadkobiercy św. Wincentego. Chcielibyśmy naszkicować poniżej coś w rodzaju roboczego portretu kogoś, kogo mogliśmy nazwać „idealnym Opiekunem Duchowym”, malując horyzont, ku któremu pragniemy zmierzać.

1. *Osoba zrównoważona, cechująca się zdrowym sądem.* Opiekun młodzieży jest przede wszystkim osobą dorosłą zaangażowaną w rozwój własnej osobowości, która przeżyła pewien proces dojrzewania umożliwiający jej szersze spojrzenie na rzeczywistość przeżywaną przez młodzież. Posiada on już własny projekt życiowy i podejmuje w sposób odpowiedzialny liczne wynikające z niego wyzwania. Nie uważa się za osobę wszytkowiedzącą ani nie narzuca własnego zdania, lecz. poprzez świadectwo życia i dzielenie się do- bytym doświadczeniem staje się dla młodych punktem odniesienia w momentach podejmowania decyzji i nakreślania własnych projektów.
2. *Przyjaciel i towarzysz drogi, kocha młodych* i dlatego kroczy zawsze razem z nimi, ucząc się od nich i z nimi, ofiarując im pomoc, prowadząc ich, kierując i stymulując w procesie ich integralnego rozwoju. Ponieważ wierzy w moc miłości, wie, że w pracy z młodzieżą nie zawsze osiąga się wszystko co się chciało, ale nigdy nie idzie na marne to, co się czyni. Towarzyszenie indywidualne jest najpiękniejszą stroną tej służby, gdyż w tej relacji obie strony – zarówno młody człowiek, jak i Opiekun – dają i otrzymują, obydwójce wezwani są do cierpliwej współpra-

cy z nieprzewidywalnym działaniem Ducha Świętego, gdyż „łaska ma swój czas”. To wymaga przyjęcia ich z dobrocią, wysłuchania z zainteresowaniem, zrozumienia w duchu empatii, poszukiwania dobra danej osoby i kierowania jej ku prawdzie.

3. *Osoba zdolna do usytuowania się w świecie kultur młodzieżowych*: dzięki stałemu kontaktowi zna dobrze kontekst i środowisko, w jakim się obraca młodzież, której służy, jak również ich psychikę oraz najgłębsze potrzeby. Wiedza ta pozwala być mu w do- brym kontakcie z młodymi, lepiej ich zrozumieć i dostosować skuteczne metody ewangelizacji, wychodząc zwłaszcza naprzeciw tych najbardziej oddalonych i znajdujących się w sytuacji ryzyka.
4. *Jest człowiekiem Kościoła* : przeżywa głęboko znaczenie tej przynależności i prowadzi młodych do doświadczenia wspólnotowego wymiaru wiary przez aktywne uczestnictwo w życiu i posłan- nictwie wspólnoty chrześcijańskiej (w parafii, diecezji, Kościele lokalnym i powszechnym).
5. *Osoba żyjąca w Duchu, za przykładem Maryi*. Przekazuje duchowość Magnificat, ponieważ rzeczywiście nią żyje i promieniuje, a także przesłanie Matki Bożej przekazane św. Katarzynie Laboure. Gorąco kocha Stowarzyszenie i dlatego identyfikuje się ze specyfiką, celami i charyzmatem JMV.
6. *Osoba, która służy Ubogim i zaangażowana jest w apostołstwo*: przeżywa doświadczenie Boga w służbie i ewangelizacji ubo- gich, a zatem w sposób naturalny prowadzi młodych do pełnego zaan- gażowania na rzecz ich promocji ucząc ich „dostrzegania Chrystusa w ubogich oraz ubogich w Chrystusie” oraz ofiarowania swojego peł- nego entuzjazmu wkładu w dzieło misyjne Kościoła.

7. *Osoba, która ciągle się uczy* : troszczy się o swoją formację i ciągle jej aktualizowanie, dążąc do tego, by coraz lepiej być przygotowaną do służby młodzieży. Stara się poznać i zgłębić społeczną naukę Kościoła.

III. Misja Opiekuna w JMV

Chcielibyśmy tu wyliczyć pięć głównych funkcji Opiekuna Duchowego:

1. **Animowanie**: dosłownie oznacza to mieć duszę (łac. anima) i umieć ją przekazać innym. Opiekun to taka osoba, która dodaje ducha, otuchy, odwagi, która ożywia, pobudza, daje poczucie bezpieczeństwa, ukazuje wyzwania, dodaje entuzjazmu, umacnia nadzieję. Grupy Wincentyńskiej Młodzieży Maryjnej oczekują od swoich Opiekunów, aby ci przede wszystkim wspierali rozwój duchowy i dynamizm apostolski Stowarzyszenia. Jest to jakby nawadnianie korzeni rośliny, jaką stanowi doświadczenia Boga, a co w efekcie powoduje dojrzewanie owoców – w apostołstwie. Dla osoby Opiekuna zakłada to:
 - Ciągłe przeżywanie osobistego doświadczenia Boga. W ten sposób staje się on dla młodzieży świadkiem wiary i nauczycielem życia duchowego
 - Posiadanie osobistego doświadczenia ubogich i świata ubóstwa, aby móc prowadzić młodych ku przeżywaniu apostołstwa-misji „pomiędzy” i „z” ubogimi.
 - Pracę przenikniętą maryjno – wincentyńskim charyzmatem Stowarzyszenia, będącą prawdziwym świadectwem.

Stowarzyszenie i jego członkowie przeżywają w pełni swoje powołanie wtedy, gdy przepojeni duchowością maryjno-wincentyń-

ską, wprowadzając ją w życie w konkretnej służbie oraz ewangelizacji ubogich. Zależy to w dużej mierze od jakości postęgi animacyjnej Opiekuna.

- 2. Towarzystwo:** opiekun ofiarowuje swoją „kompanię” (od łacińskiego „cum panis” - dzielić chleb, może również znaczyć „iść z”), staje się towarzyszem drogi i pielgrzymem wraz z młodymi. Jest to główny klucz definiujący rolę opiekuna w JMV. Dobre towarzystwo wymaga poświęcenia czasu i wysiłków na:
 - *Indywidualne podejście do każdego*, które poprzez uwagę i bliskość nacechowaną miłością, wysłuchanie i braterski dialog, pomaga każdemu młodemu człowiekowi odnaleźć się, wziąć odpowiedzialność za własną historię, rozpoznać w sobie Boże działanie, zrównoważyć różne dziedziny swojej osobowości, określić decyzje, które należy podjąć i rozbudzić wszystkie ukryte możliwości, aby ostatecznie odkryć swoje powołanie i nim żyć.
 - *Czuwanie nad życiem grupy*, aby ukierunkować ją na podstawowe cele, stworzyć zdrową atmosferę, dowartościować dialog, dobrą organizację pracy i podejmowanie decyzji, stworzyć przestrzeń na naukę, twórczą pracę i zbieranie pomysłów. Trzeba pomóc młodzieży określić potrzeby i problemy grupy, ukazując przeżywane kryzysy jako czas łaski służący wzrostowi osobistemu i grupowemu, ukazując przy tym przyszłościowe perspektywy ich rozwiązania.
 - *Pomoc młodym w podejmowaniu odpowiedzialności* (animador, opiekun), w sposób zdrowy ukierunkowując ich zdolności przywódcze na rzecz wspólnoty. W JMV opiekun duchowy jest zasadniczo animatorem animatorów.
- 3. Wychowywanie :** pierwszym celem Stowarzyszenia jest „formowanie członków do życia gruntowną wiarą w oparciu o naśladowanie Chrystusa – Ewangelizatora Ubogich”. Tworzenie, razem z młodymi, warunków do przy-

jęcia gruntownych wartości ludzkich, chrześcijańskich i wincentyńskich, to jakby dostarczanie życiodajnych soków, koniecznych do wzrostu rośliny. Owa edukacyjna misja wymaga od Opiekuna :

- Umiejętności przygotowania wraz z młodzieżą planów formacyjnych, które by sprzyjały integralnemu rozwojowi członków, kładąc szczególny nacisk na następujące wymiary : dojrzałość ludzką i chrześcijańską, doświadczenie wspólnoty i Kościoła, duchowość maryjną – wincentyńską i zaangażowanie społeczno-apostolskie.
- Formowania osób, które będą czuwać nad wcielaniem w życie owych planów i nad życiem grupy w ogóle (animatorzy, odpowiedzialni). Można to czynić organizując kursy, warsztaty, reko- lekcje czy szkolenia dla animatorów, itd.

4. Kierowanie działalnością Stowarzyszenia wspólnie z młodymi jego członkami. W odróżnieniu od innych stowarzyszeń wincentyńskich, w JMV Opiekunowie mają również spełniać rolę kierowniczą w rozumieniu prawnym i pastoralnym, wynikającą z natury samego Stowarzyszenia:

- Dyrektorem Generalnym Stowarzyszenia, decyzją Stolicy Apostolskiej, jest Przełożony Generalny Zgromadzenia Misji i Sióstr Miłosierdzia. Dyrektorzy, Radne Krajowe i Siostry Koordynatorki spełniają funkcję Zarządu w Stowarzyszeniu w danym kraju.
- Funkcja zarządzania w Stowarzyszeniu uzasadniona jest specyfiką jej członków, którymi są zasadniczo dzieci i młodzież. Potrzebują oni obecności i świadectwa osób dorosłych, które by utwierdziły ich w przekonaniach, wsparły na drodze wiary i pomogły odkryć drogę powołania.

Dyrektorzy Krajowi, Radne i Koordynatorki nie mogą uchylać się od tej kierowniczej funkcji, która w żaden sposób nie osłabia ani

nie przeciwstawia się świeckiemu charakterowi Stowarzyszenia, lecz wręcz przeciwnie, sprzyja jego umocnieniu. Funkcja ta dopełnia i równoważy pedagogiczną zasadę oddawania inicjatywy w ręce młodzieży.

To wspólne „kierownictwo” niesie możliwość reprezentowania ich wobec hierarchii kościelnej, umacniania poczucia przynależności do Kościoła oraz do Rodziny Wincentyńskiej. Umożliwia również koordynowanie i kierowanie planowaniem, wykonaniem i oceną projektów.

- 5. Promowanie jedności** : pomaga w rozwijaniu braterskich stosunków między członkami Stowarzyszenia, nawiązuje relacje w przyjaźni, szacunku i wzajemnej miłości, które pozwalają mu być świadkiem miłości Boga i bardziej skutecznie spełniać swój apostołat. Dobry opiekun duchowy stwarza warunki do dialogu i wzajemnego poznania młodych ludzi, grup i ośrodków. Z drugiej strony stara się rozciągnąć nie jedności także na inne grupy Rodziny Wincentyńskiej, zwłaszcza wspierając inicjatywy spotkań, modlitwy, formacji i wspólnej służby.

IV. Konkretne działania Opiekuna Duchowego JMV

Omówione powyżej funkcje spełnia Opiekun Duchowy poprzez konkretne działania realizowane bezinteresownie w ramach apostołatu. Oto kilka konkretnych zadań, które wydają się nam najważniejsze :

1. Odwiedzanie grup związane z formacją, ukierunkowywaniem, animacją i celebrowaniem wiary, realizowane w sposób systematyczny w oparciu o konkretne potrzeby członków oraz zgodnie z planem duszpasterskim.
2. Inicjowanie lub motywowanie do realizacji konkretnych projektów i doświadczeń, w których młodzież mogłaby stopniowo włączać się w działania ewangelizacyjne i służbę ubogim, a także innym młodym ludziom mającym trudności (katecheza, działalność edukacyjna i ewangeli-

zacyjna, misje ludowe, odwiedziny osób starszych, stołówki dla ubogich, rekolekcje i akcje letnie).

3. Czuwanie nad rozwojem dobrych programów formacyjnych i nad jakością materiałów do pracy z młodzieżą
4. Branie aktywnego udziału we wszystkich zebraniach Rady i motywowanie jej członków, aby wcześniej przygotowywali materiały i sprawy do przedyskutowania.
5. Poświęcenie swego czasu na indywidualne towarzyszenie członkom Stowarzyszenia.
6. Zachęcanie przewodniczących do nawiązywania komunikacji z innymi grupami Rodziny Wincentyńskiej oraz z organami świeckimi i kościelnymi (np. stowarzyszenia młodzieżowe, Diecezjalne Duszpasterstwo Młodzieży, Wydział Duszpasterstwa Młodzieży przy Konferencji Episkopatu itp.)
7. Współpraca z Kościołem lokalnym na płaszczyźnie duszpasterskiej, jak również z hierarchią kościelną (na poziomie parafii, diecezji, Konferencji Episkopatu).
8. Pobudzanie rozwoju Stowarzyszenia i tworzenia nowych grup.
9. Informowanie członków Rad wyższych szczebli o funkcjonowaniu własnej Rady.
10. Czuwanie aby dobra Stowarzyszenia były wykorzystywane jedynie dla działalności statutowej i były zarządzane zgodnie z kryteriami ewangelicznymi i wincentyńskimi.
11. Promowanie samowystarczalności ekonomicznej i poręczanie w przypadku starań o uzyskanie funduszy w organizacjach publicznych i państwowych.

V. Kilka aspektów praktycznych.

1. Zarówno na szczeblu krajowym jak i lokalnym, Opiekun Duchowy powinien zachęcać swoją Radę, aby angażowała się w sposób konsekwentny i pełny w życie Stowarzyszenia, gdyż Rada jest fundamentalnym narzędziem animacji Stowarzyszenia. Opiekun powinien więc szczególną troską objąć młodych, którzy wchodzi w skład Rady.
2. Ważnym zadaniem jest wspólne opracowanie duszpasterskiego projektu JMV, który konkretyzuje pastoralne linie działania Stowarzyszenia w danym miejscu na okres krótszy lub dłuższy. Chodzi o określenie wraz z młodymi jasnych celów, zaplanowanie konkretnej działalności, a także o znalezienie odpowiednich środków i opracowanie dość szczegółowego kalendarium. Dobry projekt jasno ukazuje kierunek oraz gwarantuje ciągłość rozpoczętych programów. Praktyka pokazuje, że tam, gdzie istniał rzeczowy projekt, grupy się utrzymały, a młodzież wytrwała w Stowarzyszeniu.
3. Pomóc młodym w opracowaniu projektu życia, to oddać w ich ręce cenne narzędzie, które będzie im służyło w integralnym rozwoju, poprzez indywidualną pracę nad sobą i pomoc w odkryciu życia jako powołania. Wybór tej drogi wiary musi doprowadzić do pójścia drogą konkretnego powołania. Dlatego proponujemy zapoczątkowanie opracowywania projektu życia już na pierwszych etapach procesu formacyjnego przy pomocy prostych środków, co pozwoli zainteresowanej osobie na okresową rewizję i dokonywanie zmian.
4. W krajach, w których istnieją grupy dorosłych (Dzieci Maryi, Wincentyńskie Rodziny Maryjne, Wspólnoty Wincentyńskie, itd..) należy zachęcać je do towarzyszenia, dążąc równocześnie do łączności i współpracy z młodszymi grupami, gdyż wszystkie one przynależą do jednego Stowarzyszenia.

5. Pilną potrzebę stanowi zorganizowanie w każdym kraju/prowincji spotkań mających na celu motywowanie, specyficzną formację Opiekunów Duchowych JMV, czy jej aktualizację, co niewątpliwie zagwarantuje żywotność Stowarzyszenia.
6. W wielu krajach, funkcja Opiekuna/Radnego jest sprawowana w większości przez Siostry Miłosierdzia, w innych zaś jest powierzana członkom Zgromadzenia Misji. Zarówno Siostry, jak i Misjonarze, wezwani są do oddania swoich talentów, sił i środków dla dobra Stowarzyszenia, uznając je za szczególny dar Matki Bożej dla Kościoła i dla Rodziny Wincentyńskiej, wystrzegając się pokusy przywłaszczania sobie grup czy osób. Obydwa Zgromadzenia powołane są do solidarnego dzielenia tej posługi w duchu braterskiej współpracy i na tych samych warunkach, gdyż wzywają ich do tego wymagania własnego powołania apostołskiego. Każdy z nas posiada własne dary, ale złączone razem staną się znakiem jedności i sprawią, że nasze oddanie będzie bardziej efektywne.
7. Ze względów pedagogicznych, a także ekonomicznych, dobry Opiekun Duchowy stara się pomóc młodym pracować w duchu samodzielności, starając się w miarę możliwości o samofinansowanie wszystkich działań, unikając zależności. W tym sensie stosowne jest oddzielenie dóbr Stowarzyszenia od tych, które należą do innych instytucji, oraz dążenie do utworzenia stałego i trwałego funduszu gwarantującego Stowarzyszeniu minimalne przychody.
8. Wskazanim byłoby, by Rady Krajowe zachęcały Przełożonych prowincji, aby przeznaczali oni osoby oraz środki do pracy w tym dziele, a także prosiły ich, aby w miarę możliwości przydzielili ją jako główne zajęcie tych Misjonarzy i Sióstr Miłosierdzia, którzy bardziej bezpośrednio zaangażowani są w funkcjonowanie Stowarzyszenia, oddając do ich dyspozycji środki niezbędne do jak najlepszego sprawowania tej funkcji.

9. Od zawsze posługa Opiekuna Duchowego pełniona była przez Misjonarzy i Siostry Miłosierdzia bezinteresownie. Jednakże jeżeli ta funkcja jest pełniona przez księdza świeckiego, osobę zakonną lub świecką nie posiadającą wystarczających środków, Stowarzyszenie postara się, w miarę swoich możliwości, udostępnić im je w celu lepszego sprawowania funkcji.
10. Liczne kraje nie dysponują sprzętem dla Sekretariatu Krajowego (pomieszczenie, telefon, fax, archiwum, komputer, dostęp do Internetu itp.). Ważne jest, aby Opiekunowie popierali starania o ich zdobycie i przygotowywali się do korzystania z nowych zdobyczy techniki w służbie ewangelizacji młodzieży. Zwłaszcza ten temat poleca się do przemyślenia Opiekunom (przede wszystkim na szczeblu krajowym).

VI. Nominacje i zadania administracyjne Opiekunów w JMV

1. Przełożony Generalny Zgromadzenia Misji i Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia jest z nadania papieskiego i to od samego początku istnienia Stowarzyszenia, Dyrektorem Generalnym. Statuty Międzynarodowe definiują dokładnie jego funkcje:
 - Reprezentuje Stowarzyszenie w organizmach międzynarodowych Kościoła, a wraz z Przewodniczącym Międzynarodowym, w spotkaniach o charakterze świeckim.
 - Mianuje Zastępcę Dyrektora Generalnego i Radną Generalną, po uprzedniej konsultacji odpowiednich Rad Generalnych.
 - Mianuje członków Sekretariatu Międzynarodowego, po konsultacji Rady Międzynarodowej.

- Zatwierdza nominacje krajowych Przewodniczących, Dyrektorów i Sióstr Radnych.
 - Eryguje Stowarzyszenia Krajowe oraz zatwierdza ich statuty.
 - W wyjątkowym wypadku zwołuje posiedzenie Rady Międzynarodowej.
 - Usuwa Przewodniczącego, członka Rady Międzynarodowej lub Sekretariatu Międzynarodowego zgodnie z Kanonem 318.
2. Dyrektor Generalny niejednokrotnie sprawuje swoje funkcje poprzez Zastępcę Dyrektora Generalnego, którego mianuje spośród Misjonarzy św. Wincentego na okres pięciu lat. Mandat może zostać przedłużony po konsultacji z Radą Generalną.
 3. Na szczeblu krajowym, Dyrektor lub Radny Krajowy ma funkcje analogiczne do Dyrektora Generalnego. Mianowany jest on lub zatwierdzany przez Dyrektora Generalnego. On to sprawuje funkcję Opiekuna Duchowego dla Stowarzyszenia w danym kraju, niezależnie od tego, czy używa tradycyjnych nazw „Dyrektora”, czy też innych określeń, jak np. „Radny”, „Opiekun Duchowy”, „Delegat Krajowy”, itp.

Statuty Międzynarodowe uznają ich funkcje i potwierdzają szczególne ich zadania :

- Należy do nich przedłożenie do zatwierdzenia przez Dyrektora Generalnego Statutów Krajowych w celu kanonicznego uznania Stowarzyszenia (nr 24).
- Mianowani są zgodnie ze wskazaniem własnych Statutów Krajowych. Ich nominacja powinna być zatwierdzona przez Dyrektora Generalnego (nr 27).

- Czas trwania ich urzędu jest określony przez Statuty Krajowe (nr 28). Przeważnie jest to okres trzech lat, z możliwością odnowienia na drugi okres lub maksymalnie na trzeci.
- Dyrektor Krajowy jest zobowiązany poinformować Sekretariat Międzynarodowy o nominacji nowych członków Rady Krajowej (nr 29).
- Aby rozpocząć działalność nowej grupy lub lokalnego ośrodka Stowarzyszenia, wymagana jest zgoda Dyrektora Krajowego oraz pisemna zgoda kompetentnej władzy kościelnej, na mocy prawa powszechnego i własnego(nr 30).
- Dyrektor Krajowy powiadamia Sekretariat Międzynarodowy o powstaniu każdego nowego Stowarzyszenia (nr 31).

W świetle kompetencji, jakie Statuty Międzynarodowe przyznają Dyrektorowi Generalnemu, jak również mając na względzie aktualny Kodeks Prawa Kanonicznego, zwłaszcza tytuł V o Stowarzyszeniach wierznych, możemy określić także inne, przypadające mu zadania :

- Reprezentowanie Stowarzyszenia wobec organizmów Kościoła lokalnego, a wraz z Przewodniczącym Krajowym, w spotkaniach o charakterze świeckim.
- Zatwierdzanie nowych ośrodków i podpisywanie akt ich powstania.
- Czuwanie nad prawidłową administracją dobrami Stowarzyszenia i coroczna kontrola finansów administracji.
- Możliwość odwołania z urzędu Przewodniczącego Rady miejscowej, gdy zachodzi taka konieczność, po uprzednim wysłuchaniu owego Przewodniczącego i innych członków danej Rady, zgodnie z normami Statutu Krajowego.

- Możliwość sprzeciwu wobec przyjęcia nowego członka lub wydalenia członka przyjętego zgodnie z prawem, po udzieleniu nagany zgodnie z własnymi statutami, jeśli zaistnieją warunki, o których mowa w kanonie 316.
4. W Stowarzyszeniu JMV Opiekun Duchowy ma prawo do sprzeciwu w sprawach wiary i obyczajów (doktryna i moralność), oraz we wszystkim, co ma wpływ na tożsamość i charyzmat właściwy Stowarzyszeniu. W wyjątkowych przypadkach i po konsultacji z Dyrektorem Generalnym, gdy chodzi o poważne zdarzenia dotyczące wcześniej wymienionych przypadków (wiara i obyczaje, tożsamość i charyzmat) może zwołać Radę i przewodniczyć jej.
 5. Jak chodzi o Opiekunów lokalnych poszczególnych ośrodków czy grup działających w zakładach należących do Zgromadzenia Misji lub Sióstr Miłosierdzia, powoływani są oni przez daną wspólnotę lokalną.
 6. Zasięg funkcji Opiekunów Lokalnych powinien być określony w Statutach Krajowych, mając na względzie specyfikę Stowarzyszenia w danym kraju.
 7. W ośrodkach i grupach powstałych w parafiach, szkołach lub domach zakonnych nie należących do Zgromadzenia Misji lub też Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia, Opiekunem może zostać ksiądz świecki lub osoba zakonna związana ze Stowarzyszeniem i przygotowana do tej posługi. Opiekun taki może być mianowany zgodnie z ustaleniami Statutów Krajowych.
 8. Dorośli związani z JMV (np. Dzieci Maryi, Maryjne Rodziny Wincentyńskie, Dorośli JMV, itd...) oraz młodzież dorosła, która zakończyła proces formacyjny w Stowarzyszeniu JMV, jeśli czują się wezwani do pełnienia posługi Opiekuna Duchowego, powinni mieć poręczenie od swojej Rady lokalnej i przejść postępowanie określone w Statutach Krajowych.

Na zakończenie tych wskazań, niech w naszych wysiłkach na rzecz młodzieży wesprą nas słowa Ojca Roberta Maloney, Dyrektora Generalnego JMV: „...twórcie grupy JMV wszędzie, gdzie się udajecie. Spójrzycie na tę sprawę jako na jedno z większych wyzwań trzeciego tysiąclecia. Przyszłymi sługami Ubogich są młodzi. To oni są ewangelizatorami trzeciego tysiąclecia... Jeżeli uda się nam ofiarować młodym formację głęboko chrześcijańską i wincentyńską, nasza Rodzina nadal będzie wzrastać jako potężne narzędzie dla służby Ubogim”. W łączności z Maryją Niepokalaną od Cudownego Medalika i ożywieni duchem św. Wincentego oddajmy to, co w nas najlepsze, aby razem budować Kościół, który jest młody i służy Ubogim.